

Toimintaperiaatteet kestävyysriskien huomioimisesta Henki-Fennian sijoituksia koskevassa päätöksenteossa

1. Yleistä tiedonantovelvoiteasetuksesta (SFDR)

Tässä dokumentissa kuvataan tiedonantovelvoiteasetuksen mukaisten kestävyysriskien huomioimista sekä haitallisten kestävyysvaikutusten tunnistamista, huomioimista, priorisointia ja raportointia Henki-Fennian tasesijoitusten päätöksentekoprosessissa.

Tiedonantovelvoiteasetuksen artiklan 3 mukaan Henki-Fennian on julkaistava kestävyysriskien huomioonottamisen toimintaperiaatteet sijoituksia koskevassa päätöksentekoprosessissaan.

Asetuksen artiklan 4 mukaan Henki-Fennian on puolestaan avoimesti kerrottava sijoitusten haitallisista kestävyysvaikutuksista. Mikäli näin ei tehdä, Henki-Fennian tulee kertoa miksi haitallisista kestävyysvaikutuksista ei kerrota ja milloin tilanne aiotaan korjata.

2. Sijoitustoiminnan järjestäminen

Henki-Fennia noudattaa sijoitusten hoidossa ryhmätason tasehallintastrategiaa, jossa Fennia konsernin tasehallintakomitea (ALCO) vastaa riskiaseman muutoksista hallituksen asettamia rajoitteita noudattaen. ALCO vastaa myös ylätasolla Henki-Fennian kestävyysriskeihin liittyvistä toimintatavoista. Henki-Fennian sijoitustoiminnassa yksittäisten arvopaperien valinta on suurelta osin ulkoistettu varainhoitomandaatteihin, joten toteutus kestävyysriskien hallinnasta yhtiö- ja rahastotasolla jää varainhoitajille.

Henki-Fennian sijoitustoiminnan kokonaisuuden muodostavat kolme toisistaan erillistä kokonaisuutta:

- Suojaussalkku
- Sijoitussalkku
- Strategiset sijoitukset

2.1. Suojaussalkku

Merkittävä osa Henki-Fennian sijoitusomaisuudesta on erotettu pitkän vastuuvelan katteena olevaan suojaussalkkuun. Suojaussalkun tavoitteena on tuottaa pitkän vastuuvelan kassavirrat pienellä markkinariskillä. Sijoitukset tehdään hyvälaatuisiin yrityslainoihin, joissa salkun duraatio liikkuu yhden vuoden ympärillä. Sijoitusten maturiteetti voi olla enimmillään n. kolme vuotta. Vastuuvelan duraatio on suojaussalkun yrityslainasijoituksia huomattavasti pitempi, joten kokonaisuuden korkoriskiä hallitaan korkojohdannaisilla.

2.2. Sijoitussalkku

Toisen merkittävän osan sijoitusomaisuudesta muodostaa nk. sijoitussalkku, jossa sijoitustoimintaa voidaan harjoittaa vapaana vastuuvelan tuottovaateesta pitkän aikavälin tuotto/riskisuhdetta maksimoiden. Salkku on jaettu edelleen kahteen osaan: likvideihin sijoituksiin ja epälikvideihin sijoituksiin.

Salkun likvidit sijoitukset tehdään rahastoilla tai ETF-sijoituksilla. Epälikvidin salkun sijoitukset ovat pääasiassa kiinteistösijoituksia, jotka on toteutettu lähes kokonaan suorilla kiinteistösijoituksilla. Pieni osa epälikvidistä salkusta on sijoitettu pääomarahastoihin, joissa sijoitukset on tehty yhteissijoitusyrityksiin.

2.3. Strategiset sijoitukset

Suojaus- ja sijoitussalkun lisäksi Henki-Fennialla on myös strategisia sijoituksia, joissa sijoituspäätösten taustalla on yhtiön strategiaan liittyviä tavoitteisiin liittyviä perusteita. Nämä sijoitukset voivat olla kiinteistösijoituksia (omassa käytössä olevat kohteet), laina- tai velkakirjasijoituksia tai suoria osakesijoituksia.

3. Sijoitustoiminnan toteutus ja kestävyysriskien huomioonottaminen

Merkittävä osa Henki-Fennian tasesijoituksista on ulkoistettu varainhoitomandaateilla. Mandaatteja ohjataan varainhoitosopimuksilla, joissa määritellään mm. vertailuindeksit ja sijoitusrajotteet. Sijoitusrajotteet on laadittu niin, että ne mahdollistavat varainhoitajien omien ESG-periaatteiden noudattamisen mandaateissa täysimääräisesti. Varainhoitajille ei ole asetettu heidän omia vastuullisen sijoittamisen periaatteitaan tiukempia kriteereitä kestävyysriskien osalta.

Ulkoistettuihin kokonaisuuksiin kuuluvat suojaussalkun yrityslainasijoitukset, sijoitussalkun likvidit sijoitukset sekä epälikvidin sijoitussalkun kiinteistösijoitukset. Suojaussalkun korkojohdannaiset, sijoitussalkun muut epälikvidit sijoitukset sekä strategiset sijoitukset hoidetaan Henki-Fenniasta käsin.

Se, miten sijoitustoiminta on toteutettu, vaikuttaa myös siihen, miten kestävyysriskit otetaan huomioon sijoitustoiminnan päätöksentekoprosesseissa.

Varainhoitomandaateilla toteutetuissa kokonaisuuksissa Henki-Fennia käyttää varainhoitajia, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UNPRI). Varainhoitajilta edellytetään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden implementointia sijoitustoiminnan päätöksentekoon. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että varainhoitajien sijoitusprosesseihin kuuluvat ainakin seuraavat toimintatavat:

- ESG-integraatio sijoitusprosesseissa
- Poissulkeminen
- Omistajavaikuttaminen ja aktiivinen omistajuus
- Raportointi

ESG-integraatio sijoitusprosesseissa tarkoittaa ESG-asioiden huomioimista osana sijoituspäätösten tekemistä ja kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Usein käytännön toteutuksesta vastuussa ovat salkunhoitajat, mutta ohjeet ja toimintamallit tulevat koko varainhoitoyhtiötä koskevista toimintatavoista.

Poissulkeminen on hyvä keino ilmeisten kestävyysriskien pienentämiseksi sijoitussalkusta. Poissulkemisen piiriin kuuluu tietyt toimialat, joita joko ympäristöllisistä, sosiaalisista tai hallinnollisista epäkohdista johtuen ei voida ottaa mukaan sijoitussalkkuun. Hallinnollisissa epäkohdissa voidaan tehdä poikkeuspäätöksiä, mikäli yhtiö edistää selkeästi epäkohtien korjaamista.

Aktiivisella omistajuudella pyritään vaikuttamaan yhtiöiden toimintaan, jos epäkohtia havaitaan. Epäkohta voi olla esimerkiksi normirikkomus, puutteellinen ESG-raportointi tai hallintotapaan liittyvät asiat.

4. Henki-Fennian sijoitusten kestävyysriskit ja toimintaperiaatteet

Kestävyysriskillä tarkoitetaan ympäristöön (E), yhteiskuntaan (S) tai hallintotapaan (G) liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella voi olla sijoituksen arvoon olennainen negatiivinen vaikutus.

Kestävyysriskiin liittyy oleellisesti myös aikahorisontti. Jotkut kestävyysriskit voivat olla yksittäisiä tapahtumia, jotka vaikuttavat sijoituskohteen arvoon nopeasti. Kestävyysriskit voivat olla myös tekijöitä, jotka realisoituvat pitkällä aikavälillä ja jolloin niiden vaikutus sijoituskohteiden arvoon tulee asteittain ajan saatossa.

Kestävyysriskeihin vaikuttaa myös se, onko Henki-Fennia rahoittajan tai omistajan asemassa yhtiössä. Kestävyysriski voi realisoitua eri tavalla eri sijoituskohteissa. Suorissa osakesijoituksessa yksittäinen tapahtuma voi saada aikaan suhteellisen suuren arvomuutoksen osakkeen arvossa, kun taas suorassa korkosijoituksessa sen vaikutus sijoituskohteen arvoon voi olla pienempi tai se ei edes välttämättä realisoidu luottotappioiden lenkaan.

4.1. Suojaussalkun kestävyysriskit

Suojaussalkussa kestävyysriskien vaikutukset ovat rajattuja. Korkoriskin suojaamiseen käytetyissä korkojohdannaisissa kestävyysriskien vaikutukset ovat pienet ja voivat ääritapauksessa realisoitua kohonneen vastapuoliriskin kautta, jos koronvaihtosopimukset on toteutettu kahdenvälisillä sopimuksilla.

Suojaussalkun yrityslainoissa kestävyysriski näkyy ensisijaisesti yritysten jälleenerahoitusriskinä. Koska yrityslainasalkun sijoitusten keskimääräinen duraatio on noin 1 v., ei kestävyysriskit useinkaan ehdi toteutumaan. Kestävyysriskin realisoituminen lainan huonompana luottoluokituksena puolestaan estää sijoituksen tekemisen tapahtuman jälkeen.

Suojaussalkun yrityslainamandaateissa kestävyysriskejä hallitaan ensisijaisesti poissulkeamisella, koska sillä hallitaan merkittävintä jälleenerahoitusriskiä. Yhtiöt, joihin sijoitukset ovat kiellettyjä ovat mm.

- kiistanalaisia aseita valmistavat yhtiöt
- tupakkaa tai viihdekäyttöön tarkoitettua kannabista valmistavat yhtiöt
- (sähkö)yhtiöt, jotka tuottavat energiaa kivihilestä
- kaivosyhtiöt, jotka louhivat kivihiltä energiatarkoituksiin
- kansainvälisiä normeja rikkovat yhtiöt, joissa vaikutusmahdollisuudet ovat huonot

4.2. Sijoitussalkun kestävyysriskit

4.2.1. Likvidi sijoitussalkku

Likvidissä sijoitussalkussa sijoitukset tehdään rahastoilla ja ETF-sijoituksilla. Osa rahasto- ja ETF-sijoituksista on toteutettu nk. indeksituotteilla tai passiivisilla tuotteilla, joissa kestävyysriskit eivät poikkea yleisistä markkinaindekseistä. Aktiivirahastoissa puolestaan kestävyysriskit voivat poiketa paljonkin markkinan keskimääräisestä kestävyysriskistä.

Vaikuttamis- ja toimintamahdollisuudet ovat pienemmät kolmansien osapuolien hallinnoimissa rahastoissa kuin suorissa sijoituksissa, joten kestävyysriskien huomioiminen tulee tehdä sijoituskohteen huolellisella valinnalla sekä tarkalla seurannalla. Seulonta tapahtuu mandaattisalkkujen osalta varainhoitajien toimesta heidän omia ESG-periaatteitaan noudattaen.

Henki-Fennian likvidin salkun sijoituskohteilta (korko- ja osakerahastojen varainhoitajilta) edellytetään YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittamista. Tällä varmistetaan tietyn vastuullisuuden tason täytyminen myös ulkopuolisissa rahastoissa.

Markkinoilla olevissa ETF-tuotteissa vastuullisuusasioiden huomioiminen on selvästi vaikeampaa. ETF tuotteet ovat tämän vuoksi pääsääntöisesti vastuullisuustarkastelun ulkopuolella. Poikkeuksena edelliseen ovat erityisiä vastuullisuusindeksejä seuraavat ETF-tuotteet, joilla voidaan toteuttaa passiivisesti erilaisia ESG-strategioita.

4.2.2. Epälikvidi sijoitussalkku

Epälikvideistä sijoituksista iso osa on tehty suomalaisiin kiinteistöihin. Kiinteistösijoitukset koostuvat joko suorista kiinteistösijoituksista tai joint-venture sijoituksista, joissa Henki-Fennia toimii yhtenä merkittävistä omistajista. Tämän lisäksi salkkua tehostetaan rahastosijoituksilla.

Kestävyyseriskejä pienentäviä toimia on helpompi toteuttaa suorissa omistuksissa. Kiinteistöjen kestävyysriskit voivat liittyä mm. seuraaviin tekijöihin:

- kiinteistöjen energiatehokkuus
- kiinteistöjen sijainti
- ilmaston muutokset ja säiden ääri-ilmiöt
- vuokralaisten valinta

Kiinteistön heikko energiatehokkuus voi alentaa kiinteistön arvoa pitkällä aikavälillä, kun energiatehokkaiden vaihtoehtojen tarjonta kasvaa ja sijoittajat suosivat niitä tehottomien kiinteistöjen sijaan.

Kiinteistön sijainti vaikuttaa kiinteistön saavutettavuuteen. Henki-Fennian kiinteistöstrategian tavoitteena on sijoittaa pääasiassa kasvukeskuksiin, missä on hyvät joukkoliikenneyhteydet ja siten hyvät mahdollisuudet päästä kiinteistöön, joka puolestaan vähentää liikenteestä aiheutuvia päästöjä.

Ilmaston muutos ja poikkeukselliset sääolosuhteet voivat myös vaikuttaa kiinteistöjen arvoon. Suomessa tulvat ovat merkittävin sääolosuhteisiin liittyvä kestävyysriski. Näitä riskejä minimoidaan sijoittamalla pääasiassa kaupungeissa oleviin kiinteistökohteisiin, joissa on suurin intressi ennaltaehkäistä mahdollisia riskejä. Lisäksi sääolosuhteiden mahdollinen vaikutus otetaan huomioon jo sijoituskohteen DD-vaiheessa.

Toimitilakohteissa vuokralaisen valinnalla voidaan vaikuttaa kiinteistösijoitusten kestävyysriskeihin. Poissulkeminen on hyvä vaikutuskeino vuokralaisten valinnassa ja vuokralaisvalinnassa suositaan vastuullisesti operoivia toimijoita.

Kestävyysriskeihin liittyviä konkreettisia toimenpiteitä kiinteistösalkuissa on tehty useita. Kiinteistöportfoliolle on laadittu vastuullisuusohjelma, joka määrittää tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2022 – 2025. Osana vastuullisuusohjelmaa, kiinteistösalkussa jatketaan energiankulutuksen ja energiankäytön hallintaa koskeva yhteistyötä EnerKey Solutions Oy:n kanssa. Yhteistyön avulla parannetaan Henki-Fennian kohteiden energiatehokkuutta lisäämällä informaatiota energiankulutuksesta ja tuomalla saatua tietoa kiinteistösalkun päätöksenteon tueksi. Uudiskohteille pyritään puolestaan tapauskohtaisesti harkintaa käyttäen hankkimaan ympäristösertifikaatti, joka ohjaa suunnitteluratkaisuja jo lähtökohtaisesti energiatehokkaaseen suuntaan.

Fennia-konsernin kiinteistösijoituksissa on toteutettu energiatehokkuussopimuksen (TETS) mukaisia, energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä yhteensä 15 kpl, jotka tulevat pienentämään kiinteistöjen vuosikulutusta. Myös Kiinteistöhoidosta ja jätehuollosta on solmittu koko salkkua koskevat puitesopimukset valtakunnallisten toimijoiden kanssa

ja Fennian kiinteistösijoitusten sähkönhankinnassa on hankittu alkuperätakuut (pohjoismainen tuulivoima).

Uudiskohteille pyritään puolestaan tapauskohtaista harkintaa käyttäen hankkimaan ympäristösertifikaatti, joka ohjaa suunnitteluratkaisuja jo lähtökohtaisesti energiatehokkaiseen suuntaan.

Pieni osa epälikvidistä sijoitussalkusta on sijoitettu myös pääomarahastoihin ja yhteissijoitusyrityksiin. Niihin Henki-Fennia ei ole tehnyt aktiivisesti uusia sijoituksia, ja kun sijoituskohteet ovat suljettuja useiden vuosien ajan, on vaikutusmahdollisuudet vanhoihin sijoituksiin pienet.

Uusissa sijoituskohteissa kestävyysriskien huomioiminen on osa rahaston DD-prosessia. Henki-Fennia sijoittaa vain rahastoihin, jotka ovat jo integroineet ESG-kriteerit osaksi sijoitusprosessiaan. Omistajan roolissa vaikutusmahdollisuudet ovat suuret, jolloin rahastoilla on oltava näyttöä ESG-toimenpiteiden suunnittelusta, toimeenpanosta sekä tulosten seurannassa ja raportoinnissa.

4.3. Strategisten sijoitusten kestävyysriskit

Strategisia sijoituksia voidaan tehdä niin kiinteistöihin, lainoihin kuin suoriin osakkeisiinkin. Kiinteistösijoituksissa noudatetaan epälikvidin salkun prosesseja. Lainoissa ja suorissa osakesijoituksissa pääasialliset vaikutusmahdollisuudet ovat aktiivisessa omistajaohjauspolitiikassa.